

Казкі астранаўта

Сборнік апавяданняў Раісы
Баравіковы

Змеегалоўнік Руйша

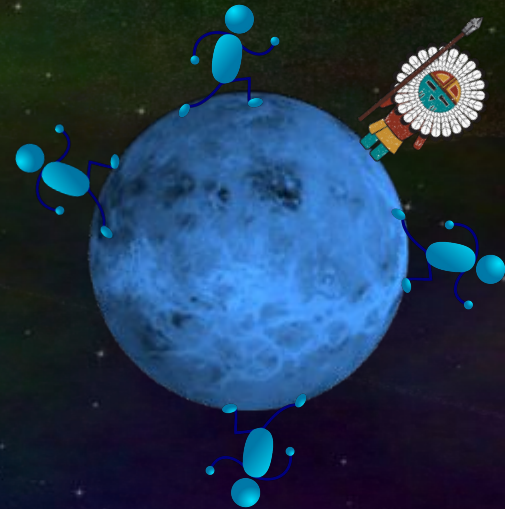
Не ведаю, як і ўдалося, але мы прыхапілі два з іх. Яны сапраўды былі падобныя да жывога цела. Але мы іх нават у спецыяльную камеру не сталі размяшчаць, такія былі сімпатычныя шарыкі, маўляў, хай лётаюць па караблі! Адным словам, парушылі ўсе інструкцыі. І вось аднаго разу закружылі гэтыя шарыкі ў мяне над галавой. Я падняў вочы і... не паверыце, абамлеў! Адзін з гэтых шарыкаў і не шарык зусім, а самая што ні ёсць сапраўдная змяіная галава. Вочы лупатыя, джала высунула і загаварыла нашую зямною беларускаю моваю: — Не палохайся, зямлянін! Мы з тых істот, што ўмеюць мяняць не толькі сваю форму, але і вельмі хутка разумеюць чужую мову. Я ўжо вельмі і вельмі старая, я не далячу да вашай Зямлі, а вось ён, Руйша, — паказала на другі шарык, які таксама стаў змяіною галавою, — ён даляціць! Гэта — мой сын і ён маладзенькі надта. Як маці, прашу цябе, зямлянін, не чыніце яму зла, не рабіце нічога кепскага. Ён, як толькі даляціць да Зямлі, памяняе сваю форму, стане тым, што найбольш будзе даспадобы вам, зямлянам. І ніколі не парушыць вашага спакою. Я вельмі прашу цябе, зямлянін, выканай маю просьбу, адпусці Руйшу, як толькі дасягнеце Зямлі. Ты нас бачыш зараз такімі, якія мы ёсць на самай справе. Змеегалоўнікі мы!

Хочаце — верце, хочаце — не, але менавіта я назваў гэтую расліну змеегалоўнік Руйша. А людзі занеслі яе ў Чырвоную кнігу.

І вось неяк Венера з раніцы схавалася ў лесе, і мы доўга не маглі яе адшукаць. А калі адшукалі, дык распачна сумеліся: пад дрэвам, дзе яна хавалася, замест яе быў маленькі грудок попелу. Адно чаравічкі, яе зіхоткія жоўценькія чаравічкі, усё роўна як два яркія агеньчыкі, мігцелі ў густой траве. Гэтыя чаравічкі ўзяў наш камандзір і доўга зберагаў іх як дарагую памяць. Адночы, калі мы вярнуліся на Зямлю пасля працяглага падарожжа, хтосьці з нас выпадкова, а, можа, і знарок, апынуўся пад тым дрэвам, дзе шмат гадоў таму назад не стала нашай Венеры. І як жа ён быў здзіўлены, калі на тым месцы, дзе яна стаяла ў апошнія хвіліны свайго жыцця, ён пабачыў расліну, кветкі якой былі якраз як Венерыны чаравічкі. А на кары дрэва праступала ледзь бачная выява жаночай постаці. Дрэва тое потым хтосьці спілаваў. А вось расліну мы так і назвалі: венерын чаравічак, і людзі не памянлі гэтай назвы. Вось толькі чамусьці яна хаваецца ад людскіх вачэй, вельмі рэдка яе можна пабачыць. Таму гэтая расліна і занесена ў Чырвоную кнігу Беларусі як рэдкі від зямной флары.

Венерын чаравічак

Касач — кветка чароўных музыкаў

Што нам давялося пабачыць далей, у гэта цяжка было паверыць. Але мы былі жывымі сведкамі ўсяго таго неверагоднага, што адбывалася. Хлопцы аблюбоўвалі, выбіралі сабе кветкі, але іх не рвалі, а прысядалі кожны перад сваёю кветкаю на кукішкі. Потым даставалі з кішэняў невялікія дудачкі і пачыналі іграць на іх. Ах, якое гэта было ігранне! Паўсюль разлівалася музыка, якую яшчэ нідзе і ніколі не даводзілася нам чуць, ад якое кветкі злёгка пакалыхваліся, а хлопцы... Хлопцы на момант пераставалі іграць, і тады з іх вуснаў зрываліся дзіўныя словы: "Касач!.. Касач!.. Касач!.."

An aerial photograph of a rugged coastline. The sea is a deep, vibrant blue, with white foam from waves crashing against a large, dark brown rock formation on the right side of the frame. The rocks are jagged and layered, with some smaller rocks scattered in the water. The overall scene is dramatic and natural.

**Аповесць чатырох
падарожжаў**

Гальштучнік

Мой добры сябар стаў птушкаю! – і
доктар Савіч адчыніў фортку...

Птушку мы назвалі гальштучнікам. Яе і
цяпер можна сустрэць у Беларусі на
вялікіх спустошаных лугах-пашах, куды
выганяюць пастухі свае статкі.

Зямля-2

Лора

— Я веру... Напэўна, гэтак яно і ёсць. — Лора працягвала ўважліва разглядваць нас. — Гэта — таксама Беларусь! Таксама — Зямля! Зямля-2... Клон вашай Зямлі. І мы ўсе, хто жыве тут на ёй, таксама клоны. Вашы клоны. У нас ваша ДНК. — Лора зрабіла паўзу, задумалася. — Праўда, я пра ўсё гэта ведаю вельмі цьмяна, на ўзроўні чутак. Ва ўсякім выпадку такой гіпотэзы прытрымліваюцца многія і многія нашы вучоныя. Калі ім верыць, дык ваша чалавецтва і наша існуюць паралельна мільёны і мільёны гадоў. І ў нас аднолькавая эвалюцыя, ідэнтычнае развіццё... Вы — гэта мы, мы — гэта вы! Нас розніць толькі адно...

У садах Семіраміды — няўтульна!

"У кожнага чалавека свой Вавілон, — сказаў я Арцёму, як толькі ён закончыў свой расповед. — Вось чаму астралаг адмовіўся пралезці ў Вуха". І на наступны ж дзень я паехаў на касмадром за састарэлыя караблі, але Вуха там ужо не знайшоў. Затое мне было зразумела, чаму на тым спадарожніку невядомай планеты, што была ахоплена касмічным ураганам у сузор'і Шаляў, мы нікога не выявілі. Тыя, хто жыве на ім, ратуючыся ад вогненнай лавы, скарысталі Вуха — геніяльнае вынаходніцтва свайго розуму. Хто яны? У якой прасторы і ў якім часе цяпер знаходзіліся? На гэтыя пытанні ўжо ніколі ніхто не адкажа, як і я не знайду адказу на сваё: — Куды ж падзелася Вуха?"

Стужка ордэнская

Усё навокал грымела, пілікала, звінела, пакуль шэсце не наблізілася да нас. Мы ўсе ўжо стаялі роўным строем. Я на некалькі крокаў выйшаў наперад і пабачыў, што тое ж самае зрабіў бортмеханік. Але кароль упэўнена ішоў да мяне, не звяртаючы ніякай увагі на бортмеханіка. І тут я згледзеў, што на маіх грудзях на світэры трапеча матыль, крылы якога нагадваюць ордэнскую стужку, а кароль ужо з нейкімі словамі (і няцяжка было здагадацца, што гэта былі словы падзякі) працягнуў мне чаканку ў форме медаля.

Кастусь Каліноўскі

Еўфрасіння
Полацкая

Танец пшчоты на Геме-А

Грудок попелу і трубачку, звычайную шклянную трубачку пабачыў я там, ля якой расла купка кветак: блакітныя, цёмна-сінія... На пялёстках зіхацела буйная раса і о-о, дзіва! З грунту пачалі вырастаць новыя кветкі і хіліцца да тых, што тут ужо раслі. Перапляталіся сцябліны, пялёсткі дакраналіся да пялёсткаў і зліваліся ў адно, як падчас пацалунку. Калі б мяне запыталіся ў той момант, што адбываецца, я, напэўна, адказаў бы:

— Танец пшчоты! Любові! Каханьня!

— Робаты! — зазначыў нехта з нас і мы пачалі лічыць іх: тры, пяць, дзесяць, трыццаць два... Гэта быў самы сапраўдны ваяўнічы атрад, узброены невядомаю нам зброяй. Але на наш карабель яны не звярталі ніякай увагі. Мы іх не цікавілі. Яны адразу разбегліся па паверхні планеты, штосьці шукаючы. І калі праз нейкі час мы іх пабачылі зноў, дык яны ўсе сабраліся ля таго месца, дзе ператварыўся ў грудок попелу Фія. Магчыма, яны шукалі яго і, не знайшоўшы, пачалі таптаць, вытоптаць тыя пшчотныя кветкі. Калі ім здалося, што яны ўсё наўкол вытапталі, рушылі да свайго карабля-аграмадзіны і неўзабаве ён ужо свяціўся ў цёмным небе над Гемай-А цьмяна-ружоваю кропачкай.

Дазорац-Уладар з планеты Пясчаных Ураганаў

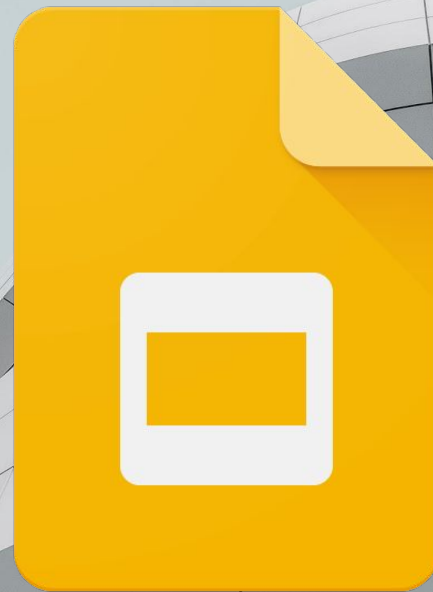

Дазорац-Уладар і на самой справе ўпадабаў нашы краявіды. Але яго не цікавяць лугі і лясныя палянкі. Ён любіць лётаць над рэчкамі ды азёрамі і, можа, толькі таму, што ў іх адбіваюцца аблокі, за якімі, ну, вядома ж, — глыбіні сусвету. І там, у гэтых глыбінях, сярод мноства самых розных планет знаходзіцца і яго планета, якую, дарэчы, ён ужо мог бы і не пазнаць... Там жа, напэўна, ужо шумяць прыгожыя тонкія сосны — адна ў адну, якімі любуюцца, хм-м... гамункулысы.

Лён-Лянок альбо Кампакт-дыск ад зялёнага Дрэйка

— Дзядзька Сымон?! Як добра, што вы яшчэ дома!
Гэта Алік, Арцёмаў сябра! У нас!.. У нас!.. — ён
хваляваўся незвычайна і нарэшце вымавіў. —
Адбылося штосьці страшнае, самы сапраўдны
кашмар! Той, хто вам даў гэты кампакт-дыск у
сузор'і Рака... Ён... Ён...

Зроблена ў

Google Slides

Photo
by [Mika](#) on [Unsplash](#)

Зроблена

Андрэем

Бураком

ex. BurAndBY

Сымонам

Варанішчэ

ex. Психа Cat

Малюнкi ўзяты с Рixabay, Unsplash i Pexels!!!

